
Fjerde Søndag efter Trinitatis

En prædiken af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Fjerde Søndag efter Trinitatis	4
4. SØNDAG EFTER TRINITATIS	4
Metadata om værket	4
Metadata om værket	4

Fjerde Søndag efter Trinitatis

4. SØNDAG EFTER TRINITATIS

Prædikedag 4. SØNDAG EFTER TRINITATIS

Prædikedato 06. juli 1941

Prædiketekst Lukas 6,36-42

Prædikested Vedersø Kirke

Prædiken ID P060741-01

Kilde (Ved Babylons Floder, 91-96)

Fjerde Søndag efter Trinitatis.

Kristenhistorien fortæller os, at der er to Mennesker, der har talt med Gud.

Som det ene Menneske taler med det andet.

Den første af dem — maaske var det en Myre, men lad os nu kalde det for et Menneske. Maaske var dets Navn Hammurabi, men vi kalder det Moses.

Det var ham, der hentede Samfundet ned til Jorden fra Himlen.

Han vilde grundlægge et Rige paa Jorden, Ordenens Rige.

Han vilde sprænge Jungleloven med sine mægtige: Du skal ikke.

Du skal ikke lyve. Du skal ikke høre. Du skal ikke stjæle. Du skal ikke ihjelslaa.

Med Majestæt og forfærdende Realisme fortæller Anden Mosebog om de skæbnevoldsomme Dage, da Loven blev til.

Hvem glemmer nogensinde, naar han engang har hørt det, Moses' Møde med Jehova i Vulkanens Skyer og Torden.

At Moses maatte tildække sit Blik, naar Herren gik forbi; thi *hans* Ansigt kan Menneskeøjjet ikke bære at se.

Og dog straaede Moses' Ansigt, naar han kom ned fra Mødet med al Inspirations Kilde, saa Folket ikke kunde taale Glansen af det.

Han maatte kaste et Slør over det.

Og hvem glemmer nogensinde, at mens han, den udvalgte i det udvalgte Folk, skabte sit Storværk deroppe i Ensomheden under den Mægtiges Skygge, da gjorde Folket dernede sig en Guldkalv at danse om.

Da han forløst og lykkelig og udmattet kom skridende ned ad Bjerget, slog Lyd af vellystig Strengelig ham i Møde.

Da knuste han Tavlerne med den Eviges Skrift. Og Straffen kom, Døden kom, Angeren kom, Guds Barmhjertighed kom, Forsøget blev gentaget, atter skrev den Eviges Fingre det stolte: Du skal ikke.

Riget var grundlagt, Lovenes Rige, Kampen for af Dyr i en Urskov at skabe Mennesker i et Samfund.

Den Guds Mand Moses naaede aldrig ind i det forjættede Land. Han fik kun Lov at kige derind, før hans Ben fandt Hvile i en ukendt Grav.

Og Aarhundrederne gik. Atter fødtes et Menneske, der skulde opnaa at tale med Gud.

Jesus.

Ogsaa han vilde grundlægge et Rige paa Jorden.

Grundlægge det paa noget, han hentede ned fra Himlen.

Et Kærlighedens Rige.

Grundlagt ikke paa Guds Retfærdighed, men paa hans Barmhjertighed.

Det slog ikke til for Jesus med disse: Du skal ikke, du skal ikke.

Der maatte et “du skal” til.

Det største “du skal” af alle.

Du skal elske.

Elske Herren din Gud af dit ganske Hjerte og din Næste som dig selv.

Det er ikke nok med, at der af Dyr bliver Mennesker. Vi skal længere frem endnu. Der skal blive Engle.

Moses saa Gud bagfra, men Jesus saa ham Ansigt til Ansigt.

Vi saa hans Herlighed, bekender Disciplene om ham sidenhen, en Herlighed, som kun en eenbaaren Søn har den fra sin Far, fuld af Naade og Sandhed.

Moses saa kun Gud, naar Gud vendte Ryggen til. Jesus saa ham forfra, hans Ansigts Smil og hans Bryst, Sædet for hans Hjerte. — —

Hvordan er det nu gaaet med disse to Grundlæggere af Storriger? Har de haft Succes?

Der er gaaet saa mange Aar, synes vi, at et Slags Regnskab maa kunne gøres op.

Det var Aron, Moses' Broder, Folket fik besnakket til at lave Guldkalven. Moses' Berømmelse har overstraalet Arons, men realitetsmæssigt set har Aron ingen Grund til at beklage sig for at have staaet i Skygge af Broderen.

Aartusinder har danset deres Cancan med vor snurrende Klode, og Dansen om Guldkalven har fulgt Takt.

Jungleloven var af et sejdere Stof end som saa.

Spørg i Aarhundrede efter Aarhundrede: Hvem er den største blandt Mennesker i Dag?

Det er den, der er dygtigst til at lyve, til at hore, til at stjæle, til at ihjelslaa.

Og dog har Moses ikke levet forgæves.

De lærte af hans *Orden* at organisere. De har organiseret deres Lyven og Dræben. De har drevet det meget videre end i Urskoven før.

Er det gaaet saadan med Moses' Rige, hvor meget haabløsere kan vi da ikke frygte, det er gaaet med Jesu?

Var hans Maal større end Moses', maatte det vel ogsaa gaa ham saa meget mere ondt.

Selvopholdelsesdriften vendte sit rasende Ansigt mod ham.

Elske? Vi har ikke Brug for at elske. I denne Verden er det nødvendigt at ville sig selv. Han er en Forraader af Livet. Giv ham Døden. Og de gav ham Døden.

Alle.

De spurgte Juristerne, og Juristerne slog op i Loven og nikkede. Præsterne og de militære, Kulturen og Manden fra Gaden, et helt Folk i Enighed, den sjældne skønne Enighed: Paa Korset med ham!

Og han bad: Forlad dem, thi de vide ikke, hvad de gøre.

Derfor genopstod han fra de Døde.

Fordi hans "Kærlighedens Rige paa Jord" ikke blot var en Idé, han lancerede, en Teori, han gjorde sig interessant paa og fik Dr.-Titel og Nobelpris for, men var hentet hos Gud og var Ham selv og blev betalt med Prisen Ham selv, derfor.

Saa stod Verden da over for den naturstridigste af alle Idéer og formaaede med al sin Junglesundhed ikke at knuse den.

I Stedet forsøgte den at forgifte den.

Lokke den til at gøre Tjeneste hos Junglemagterne, true den til at velsigne Hadet, narre den med ind i Dansen om Guldkalven.

Eller ædelt Vanvid bestræbte sig for at undergrave den Enes store Rige med den Andens, at haane Kærlighedens med Lovens, Lovens med Barmhjertighedens.

Moses og Jesus — to Skikkelser af bundløs Tragik, den enes bundløsere end den andens.

Saa det næsten kun kan siges med en Raahed:

Helt til Grin.

Og saa er det dog de eneste to, hvis Navne stjernelyser over Menneskeslægten i Dag.

Ved dem er Menneskenavnet trods alt et Hædersnavn. Det sker for Dyrene i Junglen, at der en Nat gaar en Tone gennem Urskoven. Nogle af dem løfter Hovedet og lytter. Det er Stjernernes fjerne Morgensang.

Og der er dem iblandt os Dyr, hvis Hjerter kommer til at skælve i Længsel saa stor, at Grinet dør om vore Kæber, Grinet over Indholdet af Stjernernes Sang.

Det er umuligt, det ved vi godt. Men Tonen er saa mægtig, at vi ikke tror paa Umuligheden alligevel.

At er der altid nogen, at *vil* der altid være, som der hidtil altid *har* været, nogen, om saa aldrig saa faa, hernede i Junglen, nogen, i hvem den Stjernesang lever, til Kamp og til Haab, saa vil det ske engang.

De store "Skal ikke" vil omdanne os til Mennesker, og det mægtige "Skal" vil fuldbyrde Lovens Værk.